

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste. Kehitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista.

Pääkirjoitus 5/2021

Kuljemme kohti kesää monin tavoin epävarmoissa tunnelmissa. Kulttuurialan toiminta on edelleen laajalti pysähdyksissä, kuten myös monet hyvinvointia tukevat matalan kynnyksen palvelut. Verkon kautta emme tavoita kaikkia, jotka voisivat tulla nähdyiksi ja kuulluiksi sekä löytää elämälleen merkityksellisyyttä ja hyvää oloa taiteen ja kulttuurin kautta.

Kesäkuun 13. päivä käydään kuntavaalit, joissa luodaan pohjaa seuraavien vuosien hyvinvointipalveluille, myös taiteelle ja kulttuurille. Kulttuuri on näkynyt vaalikampanjoissa ilahduttavasti, vaikka vaalikoneissa kulttuurikysymykset usein loistavat poissaolollaan.

Ratkaisuna tähän voit testata kuntasi kulttuurikuntoa Taikusydämen ja

Kulttuurihyvinvointipoolin laatimalla lyhyellä testillä, joka löytyy suositulta **Testimato-alustalta**. Toivomme, että testi leviää laajasti kuntavaaliehdokkaiden käyttöön, ja herättää kiinnostusta siihen, mitä kaikkea kuntien kulttuuritoiminta tänä päivänä tarkoittaakaan!

Anna-Mari Rosenlöf, erityisasiantuntija

Kuntavaaliehdokas - testaa kuntasi kulttuurikunto!

Puuttuuvatko vaalikoneista kulttuurikysymykset? Mietityttääkö kuntasi kulttuurikunto lähestyvien kuntavaalien alla? Taikusydämen ja Kulttuurihyvinvointipoolin laatiman leikkimielisen testin avulla voit testata kotikuntasi kulttuurikuntoa sekä omaa tietämystäsi kuntasi kulttuuritoiminnasta. Testi on suunnattu erityisesti kuntavaaliehdokkaille, mutta kuka tahansa voi testata kotikuntansa kulttuurikuntoa sen avulla. *Kuva: Roine Piirainen,*

Kuvia Suomesta by Markkinointitoimisto Tovari.

Tee testi

Museokortti & MIELI ry – Hyvinvointia kulttuurista -kampanja on käynnissä

Museokortin ja MIELI Suomen Mielenterveys ry:n Hyvinvointia kulttuurista -kampanja nostaa esiin kulttuurin vaikutuksia mielen hyvinvointiin ja jaksamiseen. Teemaa käsitellään tutkimuksen, julkisuuden henkilöiden sekä tavallisten suomalaisten omien kokemusten kautta. Kampanja huipentuu 24.–30. toukokuuta järjestettävään Mental Health Art Week -teemaviikkoon, jolloin Museokortti-kohteet järjestävät virtuaalitapahtumia, joihin jokaisella on vapaa pääsy.

Tutustu kampanjan materiaaleihin:

[Museovierailusta hyvinvointia mielelle ja keholle – Taikusydämen asiantuntija-artikkeli](#)

[Kyselytutkimus kulttuurin hyvinvointivaikutuksista keräsi yli 8000 vastausta](#)

[Tunnetut suomalaiset kertovat, mitä kulttuuri heille merkitsee](#)

[Miten taide ja kulttuuri ovat auttaneet ihmisiä?](#)

[Kulttuurin ystävät vinkkaavat, miten vahvistaa hyvinvointia](#)

Tutustu kampanjasisältöihin

TAPAHTUMA

Nordic Arts & Health Research Network meeting 7-8 June 2021

Pohjoismainen kulttuurihyvinvointialan tutkijaverkosto Nordic Arts & Health Research Network järjestää seuraavan tutkijatapaamisensa 7.-8. kesäkuuta Suomen aikaa klo 10-13.30. Verkostotapaamisen teemana on kulttuurihyvinvointitoiminnan etiikka. Tapaaminen järjestetään etänä Zoomin kautta.

Tilaisuuden keynote-puhujina ovat professori emeritus Töres Theorell (Karolinska Institutet, Ruotsi) ja yhteisötaiteilija, tutkija François Matarasso (UK).

Tapaaminen on maksuton ja avoin kaikille pohjoismaisen verkoston jäsenille. Tapaamisen ohjelma kokonaisuudessaan ja ohjeet ilmoittautumiseen (DL. 23.5.) löytyvät verkoston nettisivuilta www.nordicartshealth.fi.

Lue lisää tapahtumasta (englanniksi)

RAHOITUKSIA

Terveyden edistämisen määräraha

Vuoden 2022 terveyden edistämisen määräraha on haettavissa 18.6.2021 saakka. Määrärahalla tuetaan kunnissa toteutettavaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomat muutokset kuntien toimintaan ja muodostuvat uudet yhdyspinnat. Yksi painopisteistä on kulttuurihyvinvoinnin toimintamallien kehittäminen kuntien toiminnassa.

[Lue lisää](#)

Jenny ja Antti Wihurin rahaston apurahat haettavissa 31.5.2021 saakka

Jenny ja Antti Wihurin rahasto rakentaa hyvinvoivan yhteiskunnan perusedellytyksiä mahdollistamalla tiedettä, taidetta ja yhteiskunnallista toimintaa. Apurahaa tieteen, taiteen ja yhteiskunnallisen toiminnan alojen hankkeisiin voi hakea kerran vuodessa keväisin järjestettävän apurahahaun kautta.

[Lue lisää](#)

Erityisavustukset kuntien kulttuuritoiminnan kehittämistehtäviin

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä avustuksella edistetään kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (166/2019) tavoitteiden ja tehtävien toteuttamista, erityisesti sen 6 §:n mukaisen kehittämistehtävän toimeenpanoa. Vuonna 2021 ei haeta kokeiluhankkeita. Haku päättyy 2.9.2021.

[Lue lisää avustuksesta](#)

TYÖMAHDOLLISUUKSIA

**Projektisuunnittelijaksi
Satakulttuuria-hankkeeseen**

**Projektityöntekijä
koulutaiteilijaksi Jyväskylään**

Satasairaala hakee määräaikaista projektisuunnittelijaa Satakulttuuria - Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin - hankkeeseen. Työsuhde kestää enintään 31.10.2022 asti. Hankkeen hallinnoijana toimii Satakunnan sairaanhoitopiiri. Haku päättyy 1.6.2021 klo 14.

Jyväskylän kaupungin kulttuuri- ja osallisuuspalvelut pilotoivat yhteistyössä Huhtasuon yhtenäiskoulun kanssa koulutaiteilija-projektia osana koulujen kulttuurikasvatusyhteistyön kehittämistä. Pilottiin haetaan koulutaiteilijaa määräaikaiseen työsuhteeseen ajalle 2.8. - 31.12.2021, haku päättyy 26.5.2021 klo 12.

Hae työpaikkaa

Hae työpaikkaa

JULKAISUJA

Parasta osaamista -valmennuspaketit on julkaistu

Itä-Suomen Hyvinvointivoimama on tuottanut osana Parasta Pohjois-Savoon hanketta PARASTA OSAAMISTA! -koulutuskokonaisuuden, joka koostuu kymmenestä valmennuspaketista. Valmennuspaketit sisältävät koottuja tietoiskuja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin eri teemoista ja kulttuurin hyvinvointivaikutuksista sekä erilaisia harjoituksia, oppimistehtäviä ja toimintaohjeita kulttuuristen menetelmien hyödyntämiseen arjessa.

Materiaali soveltuu työyhteisöjen ja työntekijöiden hyvinvoinnin tukemiseen sekä osaamisen vahvistamiseen.

Tutustu valmennuspaketteihin

Uusi selvitys esittää 24 keinon työkalupakin kunnille ja valtiolle kulttuuri- ja taidealan tukemiseksi pandemian jälkeen

Miten kuntien ja valtion tulisi toimia, jotta kulttuuri- ja taideala selviäisi covid19-

Unelmien performanssi - Luovan työnhakuvalmennuksen toteuttaminen soveltavan teatterin ja kehoallisten

pandemian aiheuttamasta taantumasta? Huhtikuun lopussa valmistunut selvitys tarjoaa tähän ratkaisuja ja esittelee 24 erilaista keinoa kulttuuri- ja taidealan tukemiseksi pandemian aikana ja pandemian jälkeen. Tutkija Leevi Saaren selvitys **Kulttuurin puolesta – 24 keinoa kulttuuri- ja taidealan tukemiseksi covid19 -pandemian jälkeen** tuo tuoreen katsauksen alan taloudelliseen tilanteeseen sekä esittelee keinoja alan tukemiseksi.

Lue selvitys

menetelmien sekä tulevaisuushjauksen avulla

Työhaun performanssi -hankkeen loppujulkaisussa esitellään hankkeen teemoja ja tuloksia. Valmennusmalliin perustuva kurssi järjestetään Kouvolan kansalaisopistolla syksyllä 2021 yhteistyössä Kouvolan Teatterin kanssa.

Lue julkaisu

Taide on merkityksellistä koulukotiin sijoitetun nuoren itsetuntemukselle ja motivaatiolle

Monilla koulukotiin sijoitetuilla nuorilla on vaikeuksia tunteiden tunnistamisessa ja käsittelyssä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tapaustutkimuksessa selvitettiin koulukodissa toteutetun teatteritoiminnan vaikutuksia nuorten tunneilmaisuun. Kansallisteatterin kiertuenäyttämö ja valtion koulukodit toteuttivat yhteistyönä kolmen kuukauden mittaisen teatterityöpajakson. Työpajat tarjosivat nuorille tilaisuuden prosessoida erilaisia tunteita ja kokemuksia. Teatteritoiminnassa mukana oleminen oli nuorille merkityksellinen arvokkuuden, osallisuuden ja sitoutumisen kokemus.

Päivi Känkänen (2020). Taiteen merkitys nuorten itsetuntemuksen ja motivaation rikastamisessa. Teoksessa Tarja Heino (toim.) Mikä auttaa? Tutkimusperustaiset ja käytännössä toimivat työmenetelmät teininä sijoitettujen lasten hoidossa

Lue julkaisu

Tutkimus: Kulttuuria monipuolisesti harrastavat nuoret voivat muita paremmin

Monipuolisesti kulttuuria harrastavat nuoret kokevat hyvinvointinsa muita paremmaksi, ja tyytyväisyys hyvinvointiin lisääntyy, mitä monipuolisemmin kulttuuria harrastetaan. Tyytyväisyys näkyy niin yleisenä tyytyväisyytenä elämään kuin tyytyväisyytenä vapaa-aikaan, terveyteen ja ihmissuhteisiin. Vastaavasti yksipuolisesti kulttuuria harrastavien nuorten hyvinvointi on hieman muita matalammalla tasolla. Tiedot ilmenevät tuoreesta Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksesta, jonka painotuksena ovat lasten ja nuorten kulttuurin, taiteen ja median harrastaminen.

Mikko Salasuo (toim.) Harrastamisen äärellä – Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2020 Valtion nuorisoneuvoston julkaisuja nro 68.

Lue lisää tutkimuksesta

Kerro, katsotaan! -opas tarjoaa kattavan kuvauksen tarinateatteri-menetelmästä ja sen pedagogisesta soveltamisesta

Kirja valottaa työtavan historiaa ja tausta-ajattelua sekä kokoaa siihen liittyviä tekniikoita.

Kokonaisuus soveltuu tarinallisuudesta, toiminnallisuudesta ja luovien prosessien ohjaamisesta kiinnostuneille opettajille, ohjaajille ja kenelle tahansa tarinateatterista kiinnostuneelle. Oppaan on kirjoittanut tarinateatterimenetelmän Suomeen tuoja ja pitkäaikainen kehittäjä Päivi Rahmel Metropolia ammattikorkeakoulusta.

[Lue lisää oppaasta](#)

TOIMINTAMALLI

Kokemusasiatuntijuutta taiteen keinoin - koulutusmalli

Taiteen Sulattamon Kaunis mieli -hankkeessa kehitettiin Kokemusasiatuntijuutta taiteen keinoin -koulutusmalli, jossa kokemusasiatuntijat käyttävät taiteen keinoja ja menetelmiä oman tarinansa kertomisessa. Koettu kokemus tulee taiteen keinoin toipujalle helpommaksi kertoa ja yleisölle ymmärrettävämmäksi kuulla.

[Lue lisää koulutusmallista](#)

UUTISIA

Asiakkaan ääni kuului kulttuurihyvinvoinnin symposiumissa

Kulttuurihyvinvointi eri asiakasryhmien parissa -symposiumissa muun muassa kysyttiin, minkälaisia vaikutuksia teatterilla on hyvinvointiin, miten musiikkia voi hyödyntää lasten toimintaterapiassa ja mitä mahdollisuuksia digitaalisuudella on osallisuuden vahvistamisessa. Kyseessä oli Turun ammattikorkeakoulun kulttuurihyvinvoinnin YAMK-tutkintoa opiskelevien sosiaali- ja terveysalojen opiskelijoiden järjestämä tapahtuma.

Kuva: Klubitalo Pönkän Pumpu on vuosien varrella esiintynyt useissa tapahtumissa. Kuva Pönkän Pumpun keikalta Suomen Klubitalot ry:n vuosittaisesta kevätseminaarista, joka järjestettiin Oulussa vuonna 2019.

[Lue lisää](#)

Osallistavan taiteen suunnitelma on valmistunut Sairaala Novaan

Sairaala Novaan on tehty Suomen ensimmäinen osallistavan taiteen suunnitelma, jonka tavoitteena on ennakoiden ja suunnitelmallisesti kohdentaa erilaisten taidelähtöisten menetelmien hyödyntämistä potilailta ja henkilöstöltä nouseviin tarpeisiin. Osallistava taide ja sen eri mahdollisuudet ovat Suomessa sairaalatasolla vielä hyödyntämätön voimavara, jonka vaikutukset edistävät potilaiden ja henkilöstön hyvinvointia monin eri tavoin.

[Lue lisää suunnitelmasta](#)

Art for Outcasts -joukkorahoituskampanja on käynnistynyt

Taiteen Sulattamo ry hakee ART FOR OUTCASTS -joukkorahoituskampanjalla tukea mielenterveystoipujien ja muiden syrjäytymisvaarassa olevien erityisryhmien taidekurssitoimintaan syksyille 2021. Kampanjaa voi tukea ostamalla vastikkeen ART FOR OUTCASTS -kampanjan sivulla Mesenaatti.me-palvelussa tai jakamalla tietoa kampanjasta omissa kanavissa käyttämällä hashtagia #ArtForOutcasts.

[Lue lisää kampanjasta](#)

Kulttuurihyvinvointipoolin jäsenet esittäytyvät

Kulttuurihyvinvointipoolin verkkosivuilla on käynnistynyt poolin jäsenten esittelysarja. Kulttuurihyvinvointipoolilla on 17 varsinaista jäsentä ja kolme asiantuntijajäsentä. Juuri nyt on käynnissä lastenkulttuurin juhlatviikko, ja sen kunniaksi voit lukea myös Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton esittelyn poolin verkkosivuilta. Lisäksi sivuilta löytyy MIELI ry:n sekä Mielenterveyden keskusliiton esittelyt. Lisää esittelyitä julkaistaan touko-kesäkuussa. Kuva: Teemu Keskinen. Kuvauskohde: Lastenkulttuurikeskus Rullan Metsänpeitto-näyttely.

Lue lisää poolin verkkosivuilta

Tanssiteatterista kuoromusiikkiin – taidetta kotoa käsin

Miten kulttuurihyvinvointi toteutuu Turussa, kun Euroopan kulttuuripääkaupunkivuodesta tulee kuluneeksi 10 vuotta? Juttusarjan toisessa osassa vinkataan koronavuoden innoittamista taidekentän digitoteutuksista.

Lue juttu

Sukupolvien kohtaamista puutarhaporinoissa ja ikäihmisille räätälöityä sairaalaklovnitoimintaan

Hyvinvoinnin ideahaussa valittiin toteutettavaksi 18 turkulaisten hyvinvointia edistävää ideaa, joille jaetaan yhteensä noin 300 000 euroa Turun kaupungin kuolinpesien säästörahasen ja sosiaalirahaston tuottovaroja. Kulttuuripääkaupungin 10-vuotisjuhlan kunniaksi haussa painotettiin kulttuurin ja taiteen merkitystä hyvinvoinnille.

Lue juttu

Kulttuurin Lämpö-hanke kokoaa ikääntyneille tarkoitettut verkkopalvelut ja kouluttaa taide- ja kulttuurialan toimijoita digikulttuurituottajiksi

Kommunikaatiotaulut kulttuuriluotsien ja museoiden avuksi

Tampereen kaupungin Kulttuurikasvatusyksikkö TAITE on

Valtakunnallisessa kulttuuripalveluiden Lämpiö-hankkeessa rakennetaan ikääntyneiden digikulttuuripalveluita kokoava verkkoalusta. Hankkeessa pilotoidaan lisäksi taide- ja kulttuurialan toimijoille tarkoitettua digikulttuuripalveluiden tuottamiseen liittyvää koulutusta.

Lue tiedote

tuottanut Tervetuloa museoon! -kommunikaatiotauluja tamperelaisiin museoihin. Jos yhteistä kieltä ei ole, tai sanallinen kommunikointi muuten tuottaa haasteita, taulut auttavat kommunikoimaan museoissa toimimisesta. Taulujen suunnittelussa ovat olleet mukana TAITEn monikulttuuristen museopalveluiden ja luotsitoiminnan työntekijät sekä vapaaehtoiset kulttuuriluotsit.

Lue juttu

taidetta lähelle

Taidetta lähelle -pilotissa luotiin Pirkanmaan kulttuuripalvelutarjotin

Taidetta lähelle -hankkeessa kehitetty uusi kulttuuripalvelutarjotin kokoaa yhteen pirkanmaalaisten taidelaitosten, festivaalien ja kulttuuritoimijoiden saavutettavia ja eri-ikäisten yleisöjen tarpeet huomioivia kulttuuripalveluja ja taide-elämyksiä. Tavoitteena on raivata polkuja saavutettaville taide- ja kulttuuripalveluille ihmisten arkiympäristöön, kaikkiin kuntiin ja sote-palveluihin. Kehittämisessä on mukana 13 kulttuurilaitosta ja -festivaalia sekä viisi sote-toimijaa Pirkanmaalta.

Lue lisää palvelutarjottimesta

OPINNÄYTETYÖT

Tanssillisen toiminnan merkitys työn ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille

HUUMA Tulevaisuustaitoja nuorille tanssin keinoin -hankkeen tilaamassa opinnäytetyössä tarkastellaan nuorten tanssilliselle toiminnalle antamia merkityksiä ja hankkeen vaikutuksia nuorten hyvinvointiin. HUUMA-hankkeessa 16-29-vuotiaat työn ja koulutuksen

ulkopuolella olevat nuoret osallistuvat tanssitoimintaan. Tavoitteena on tukea nuorten osallisuutta sekä kehittää heidän tulevaisuustaitojaan. Opinnäytteessä pohditaan neljän nuoren haastatteluaineistoon pohjaten, että hankkeen toiminta on auttanut nuoria arjen hallinnassa ja itsensä tuntemisessa. Lisäksi nuoret ovat piristyneet, rohkaistuneet ja rentoutuneet toiminnan avulla. Vaikka haastatellut nuoret kokivat toiminnan merkitykselliseksi, toimintaan sitoutuminen oli nuorille toisinaan hankalaa.

Järvinen, M. (2021). Tanssillisen toiminnan merkitys työn ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille. Opinnäytetyö. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Lataa opinnäyte

Sadutusmenetelmä holistisen hyvinvoinnin tukena gynekologisessa potilasjärjestössä

Kun sadutusmenetelmä kohtasi oikeita kokemuksia ja sensitiivisyys törmäsi suoraan puheeseen, syntyi artistinen projekti: Tositarinoita pillusta. Teatteri-ilmaisun ohjaaja Elina Salmi rakensi osallisuuden toimintakulttuuriin perustuvan kulttuurihyvinvointipalvelun gynekologiseen potilasjärjestöön ja tutki, mistä rakennuspalikoista kokonaisvaltainen hyvinvointimme koostuu.

Lue juttu

TEAvisari-vertailutietojärjestelmän hyödyntäminen Kaakkois-Suomen kulttuuritoiminnan kehittämisessä

Tanja Pulkan opinnäytetyössä kartoitettiin millaisena työkaluna Kaakkois-Suomen kuntien kulttuurista vastaavat tahot näkevät kulttuurin TEAvisarin toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa. Kartoituksen tuloksena selvisi, että kuntien kulttuuripalveluissa ei vielä ollut riittävästi tietoa TEAvisarista, jotta sitä olisi osattu hyödyntää työskentelyssä. Kulttuuripalveluiden henkilöresurssit ovat niukat, joten uusien asioiden omaksumiselle ei löydy riittävästi aikaa. Toimintatutkimuksen tuloksena syntyi videosarja TEAvisari - vertailutietojärjestelmän käytöstä ja tiedon hyödyntämisestä.

Lataa opinnäyte

Haikuja osallisuudesta: taideperustainen osallistava toimintatutkimus asiakasosallisuudesta

Sanna-Kaisa Karvosen ja Minna Koivulan kehittämistyössä taidelähtöiset menetelmät toimivat laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä. Karvonen ja Koivula kävivät kehittämistyössä tutkimuksellista dialogia tutkimusaineiston kanssa muodostaen dialogista haikurunoja, jotka toimivat kehittämistyön tuloksina ja viestintävälineenä osana OMA-

Taidelähtöisen verkkokurssin kehittäminen ja pilotointi: mielenmuutoksen reittiopas läsnäoloon ja luovuuteen

Sari Laitisen opinnäytetyö käsittelee kehittämishanketta, jossa luotiin taidelähtöinen verkkokurssi ja toteutettiin sen pilotointi. Verkkokurssin tavoitteena oli edistää luovuutta sekä hyvinvointia. Kehittämistyössä käytettiin palvelumuotoilun menetelmiä. Osallistujapalautteen mukaan luova toiminta yhdistettynä läsnäolotaitojen

hankketta. Kehittämistyön tulokset osoittivat, että hyödyntämällä taidelähtöisten menetelmiä tavoitettiin laajoja ja kompleksisia käsityksiä asiakasosallisuudesta sekä hiljaista tietoa.

harjoitteluun ja mielikuvien kanssa työskentelyyn koettiin mielekkääksi kokonaisuudeksi.

Lataa opinnäyte

Lataa opinnäyte

#kulttuurihyvinvointi

Taikusydämen uutiskirje kertoo noin kerran kuukaudessa kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista tapahtumista, julkaisuista, koulutuksista, tutkimustiedosta, hankkeista, rahoitus- ja työmahdollisuuksista sekä hyvistä toimintamalleista.

[Tilaa uutiskirje](#)

Yhteystiedot

Taikusydän
Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia
Linnankatu 54
20100 Turku
p. +358 50 5985257

anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi

taikusydan.fi
Peruuta uutiskirje

Seuraa Taikusydäntä somessa

